

Tilgivelse.

”Som Herren har tilgitt dere, skal dere tilgi hverandre” (Kol 3,13).
”Forlat oss vår skyld, som vi forlater våre skyldnere” (Matt 6,12).

Tilgivelse forutsetter alltid skyld!

- **Det er bare når jeg er skyldig, jeg trenger å bli tilgitt.**
- **Det er bare når du er skyldig, jeg trenger å tilgi deg.**

”Burde ikke barna tilgi oss?” spør foreldre, men de er ikke villige til å innrømme konkret skyld.

”Burde ikke kirken tilgi oss?” spør mange, men er lite villige til å innrømme at de har gjort noe galt.

Synd skal gjøres opp, ikke bare bortforklares, tåkelegges eller "glemmes". "Kom, la oss gå i rette med hverandre", sier Gud (Jes 1,18). Guds tilgivelse forutsetter oppgjør. Tilgivelse mennesker imellom blir alltid vanskelig der det ikke er et oppgjør (og det er det alt for sjelden i kristelige kretser).

For å leve et fullverdig liv har jeg behov for

- **Å bli tilgitt av Gud** (ved å ta imot evangeliet – på nytt og på nytt),
- **Å tilgi meg selv** (slutte å straffe, anklage, være sint på eller ergre meg over meg selv),
- **Å tilgi dem som har syndet mot meg** (uansett hvor stor skyld de har),
- **Å be mennesker om tilgivelse når jeg selv har sagt eller gjort noe galt**. (På den måten lindrer jeg andres smerte og påtar jeg meg ansvaret for den - og fritar dem for ansvaret.)

OBS: Tilgivelse er bare noe jeg kan gi, ikke noe jeg kan kreve. Krever jeg tilgivelse av andre, bagatelliserer jeg både alvoret i det jeg har gjort og smerten hos dem jeg har såret eller skadet.

(Bl.a. overgripere *krever* ofte tilgivelse.)

Tilgivelse er ikke:

- **Å glemme.** (Jødene kan ikke bare glemme Auschwitz. Glemmer vi fortiden vår, blir det et hull i vår personlighet.)
- **Å bagatellisere uretten eller unnskyldte dårlig oppførsel.** (Gud bagatelliserer ikke våre synder når han tilgir.)
- **Å fraskrive ansvar.** En som gjør urett, har alltid ansvar for det han/hun har sagt eller gjort.
- **Å bagatellisere vår egen skade eller smerte eller benekte våre sårede følelser** (Vi er virkelig skadet og såret – og det kan fremdeles gjøre vondt.)
- **Å begynne på nytt.** (Synden kan ha fått varige konsekvenser vi må leve med)
- **Alltid å bli forsonet med overtrederen**

Tilgivelse er:

- **Å gi avkall på hevn.** (Hevnen hører Gud til. Jeg må også la være å bruke den gamle uretten mot deg når jeg er sint på deg.)
- **Å avskrive gjeld.** (Den du tilgir, må slippe å stå i gjeld til deg – og avbetale.)
- **Å gi deg anledning til å bygge opp tilliten igjen.** (Etter grov utroskap eller svik, kan det ta tid.)
- **En prosess som kan ta tid.** (Mange trenger år på en slik prosess.)
- **En bevisst viljehandling.** Vi må bestemme oss for å tilgi!
- **Noe du gjør for din egen del, ikke for overtrederen.** Tilgivelse er å ta tilbake den makten overtrederen har hatt over deg

Dårlige måter å be om tilgivelse på:

- ”Jeg må nok innrømme at jeg også bare er en synder.”
- ”Det var galt av meg. Men du gjør vel ikke alltid det rette du heller?”
- ”Dersom jeg har gjort noe galt mot deg, må du tilgi meg.”
- ”Jeg beklager at du har det vondt, men jeg gjorde det i beste mening.”

Unngå utsagn i retning av å henvise til at ”du nå engang er slik” (personlighetstrekk), at ”du ville det vel” (gode hensikter) eller at du var trett, lett antenkelig eller lignende (spesielle omstendigheter). Du har ansvar for det du sier og gjør uansett! Felles for alle disse utsagnene er at de viker unna fra et ærlig oppgjør og fra en klar bekjennelse av urettferdige, sårende og skadelige ord og gjerninger.

Jeg skal tilgi

- Ikke fordi du har fortjent det – for det har du ikke,
- men fordi jeg selv er tilgitt av Gud og har denne tilgivelsen som forbilde,
- og fordi jeg ødelegger meg selv dersom jeg ikke tilgir.
- Jeg må også kunne tilgi en som ikke har bedt om tilgivelse (f. eks. en som er død).